

TE-palvelut 2024 -uudistus / Työllisyyspalveluiden yhteistoiminta-alueen valmistelu- ja suunnittelutyö

Kunnanhallitus 25.05.2023 § 204

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille 1.1.2025. Uudistuksessa työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Tavoitteena on palvelurakenne, joka tukee työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinvoimapalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, niin palvelut tukevat nopeamman työllistymisen tavoitteita ja alueen elinkeinoelämän tarpeita. Uudistukseen liittyy myös kannustava rahoitusmalli, joka kannustaisi kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi.

TE-palvelut siirretään kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville työllisyysalueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Työllisyyspohjan tarkastelussa huomioidaan nykytilanteen lisäksi ennusteet työvoimapohjan kehityksestä. Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee olla maantieteellisessä yhteydessä toisiinsa ja niiden tulee muodostaa työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Kuntien on sovittava yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta ja ilmoitettava siitä työ- ja elinkeinoministeriölle lokakuun 2023 loppuun mennessä. Valtioneuvosto voi tietyin laissa määritellyin perustein myöntää järjestämisvastuun työllisyysalueelle, jonka työvoimapohja on alle 20 000 henkilöä. Poikkeuslupa edellyttää, ettei palveluiden saatavuus alueella vaarannu ja alueella on taloudelliset mahdollisuudet järjestää palvelut.

Pelkosenniemen työvoimamäärä oli vuonna 2021 377 henkilöä. Itä-Lapin ja Pohjois-Lapin kuntien työvoimamäärä on noin 14 000 henkilöä. Koko Lapissa lain edellyttämän 20 000 työvoimamäärän täyttäviä alueita on vain Rovaniemi ja Meri-Lappi. Käytännössä kaikkien muiden kuntien on hakeuduttava yhteistoiminta-alueisiin ja/tai haettava poikkeuslupaa.

Pelkosenniemen kunta on sitoutunut Sodankylän kunnan kutsumaan työllisyysalueen valmisteluun ja mahdolliseen perustamiseen lainsäädännön edellyttämällä tavalla (khal 31.03.2023 § 117). Lisäksi kunta on mukana Lapin liiton koordinoimassa TE24-koordinaatiohankkeessa (khal 16.03.2023 § 92), jossa uudistusta valmistellaan maakuntatasolla vuoden 2024 loppuun asti.

Sodankylän kunnan / Mikko Kesä Oy:n koordinoimassa valmistelussa on koottu osallistuvien kuntien pohjatiedot ja hahmoteltu kuntakohtaisia tarpeita työllisyyden hoitamisesta, rahoitusperiaatteista ja järjestämismallista. Pohjatietojen ja työkokousten (11.5. ja 23.5.) perusteella muodostuu luonnos työllisyysaluesuunnitelmasta, joka toimii pohjana työllisyysalueen päätöksentekoa varten kunnissa. Jotta työllisyysaluesuunnitelma, yhteistoimintasopimus ja mahdollinen poikkeuslupahakemus ehdittäisiin valmistella määräaikaan eli lokakuun loppuun mennessä, kuntien tulisi tehdä päätökset työllisyysalueen perustamiseen sitoutumisesta kesäkuussa.

Työ- ja elinkeinoministeriölle toimitettavasta suunnitelmasta tulee käydä ilmi: 1) laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen, 2) palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut, 3) toimipisteiden määrä ja sijoittuminen, 4) yhteistyötahot ja –muodot, 5) työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen ja 6) varautuminen rakennemuutostilanteisiin.

Pelkosenniellä ei ole vuosiin ollut työhakija- tai työntajapalveluita saatavilla kasvokkaisina lähipalveluina. Näin ollen valmistelutyössä on tässä vaiheessa tavoiteltu kaikkien asiakasryhmien lähipalveluiden varmistamista, mutta myös osaavan työvoiman saatavuutta tukevia yrityspalveluita sekä yli 50-vuotiaiden työnhakijoiden (riittävän työkyvyn omaavat) sekä pitkäaikaistyöttömien palveluihin painottumista.

Kokouksessa annetaan tarkempi tilannekatsaus suunnittelun etenemisestä.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi p.040 480 9187
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää merkitä valmistelun etenemisen tiedoksi.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asian.
Päätös	Merkittiin tiedoksi.
Tiedoksi	Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Kunnanhallitus 08.06.2023 § 220
82/14.00.01/2023

Sodankylän kunta pyysi maaliskuussa 2023 muilta Lapin kunnilta päätöstä lähteä suunnittelemaan yhteistä työllisyysaluetta. Ilmoittautuminen koski yhteistyötä ja työkustannusten jakamista suunnitelman laatimiseksi. Sodankylän kunnan lisäksi työllisyysaluesuunnittelutyöhön osallistuvat Kemijärven kaupunki, Inarin, Kolarin, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken sekä Utsjoen kunnat.

Suunnitteluun osallistuvien kaupungin/kuntien työvoiman määrä on yhteensä 15 608 henkilöä (vuosi 2020) ja työvoimaennuste vuodelle 2035 on 12 646 henkilöä.

Työllisyysaluesuunnitelmaa valmistellaan poikkeuslupahakemuksen vaatimukseen vastaten. Suunnitelmassa otetaan huomioon myös mahdolliset muut kunnat, jotka voivat liittyä mukaan.

Lapin työllisyysalueen (pl. Rovaniemi-Ranua ja Meri-Lapin ja Tunturi-Lapin –työllisyysalueet) muodostaminen etenee seuraavasti:

- Kuntien periaatepäätökset yhteisestä työllisyysalueesta kesäkuussa
- Suunnitelma työvoimapalvelujen järjestämiseksi sekä kuntien yhteistoimintasopimuksesta käynnistyy elokuussa

- Kuntien valtuustojen päätökset työllisyysalueisiin osallistumisesta ja suunnitelmasta viimeistään syyskuussa

- 31.10.2023 kuntien tulee toimittaa ministeriöön sopimukset yhteistoiminnasta, joiden pohjalta muodostuvat 1.1.2025 toimintansa käynnistävät työllisyysalueet.

Sodankylän kunta pyytää TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelun pohjaksi Kemijärven kaupungin ja Inarin, Kolarin, Pelkosenniemen, Posion, Sallan, Savukosken sekä Utsjoen kuntien periaatepäätökset yhteisen työllisyysalueen perustamiseen ja ilmoittamaan kantansa 28.6.2023 mennessä. Sodankylän kunnanhallitus käsittelee asiaa 12.6.2023.

Kunnanhallitukselle toimitetaan esityslistan oheismateriaalina valmisteluvaiheen keskeneräinen aineisto.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi, p. 040 480 9187
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää, että Pelkosenniemen kunta lähtee mukaan yhteisen työllisyysalueen perustamiseen.
Käsittely	Elinvoimajohtaja selosti asiaa.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin yksimielisesti.
Tiedoksi	Sodankylän kunta Elinvoimajohtaja
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.